

Ocena knjige

Kar nekaj časa je že minilo od naše zadnje ure slovenščine, zato osvežimo spomin. Obravnavali smo besedilo, ki je govorilo o [Slovenskem smučarskem slovarju](#) (na povezavi se, če želiš, lahko podrobneje seznaniš z njim).

Avtor besedila v samostojnem delovnem zvezku Slovenski smučarski slovar (razmisli o ustreznem dopolnilu):

- a) predstavlja.
- b) opisuje.
- c) ocenjuje.
- d) piše.
- e) obnavlja.
- f) uporablja.

Rešitev najdeš v opombah na dnu strani.*

Katere značilnosti ocene/kritike prepoznaš v besedilu? V zvezek napiši naslov **Ocena ali kritika** in navedi vsaj tri. (Možne rešitve so v opombah.)*

Sopomenka!

Sopomenka za oceno je **kritika**. Ali to pomeni, da je mnenje v oceni/kritiki praviloma slabo, negativno?

Seveda ne, kritika je lahko »dobra« ali »slaba«, enako kot ocena.

* c) ocenjuje

Značilnosti ocene knjige:

- Je javno besedilo.
- Avtor je oseba, ki se spozna na knjige/ki je strokovnjak za knjige (književni kritik).
- Besedilo je subjektivno, vendar: avtor sicer izrazi svoje osebno mnenje, a svoje trditve podkrepi s čim bolj objektivnimi merili (jih utemelji).
- V besedilu je veliko strokovnih besed oz. tērminov.
- Bralec si na osnovi ocene lahko tudi sam ustvari mnenje o knjigi, čeprav je prej sploh ni poznal.

V skupinah ste reševali naloge, s katerimi ste analizirali prebrano besedilo. Preverimo rešitve. (Morebitna vprašanja mi lahko pošljete na: vesna.znidar-kadunc@guest.arnes.si.)

3. naloga:

Besedilo je bilo objavljeno v časopisu/na spletnih straneh/po televiziji/v knjigi.
Izhodiščno besedilo in predstavljena knjiga imata isti naslov/nimata istega naslova.
Pisec besedila se je/se ni podpisal pod besedilo. (Avtor je zapisan pred naslovom.)
Besedilo je namenjeno vsem, ki jih zanima smučanje/samo tistim, ki se želijo naučiti smučanja/samo poklicnim smučarjem.

4. naloga:

Slovar je napisal Aleš Guček s sodelavci.	☐ DA	☐ NE
Slovar je izšel takoj po objavi izhodiščnega besedila.	☐ DA	☐ NE
Slovar je izdala Smučarska zveza Slovenije ob pomoči ZRC SAZU.	☐ DA	☐ NE
Ljudmila Bokal je slovar likovno opremila.	☐ DA	☐ NE

5. naloga:

Po smislu, npr.: Avtorji slovarja so strokovnjaki, ki se spoznajo na smučanje/so povezani s smučanjem in jezikoslovci, ki so poskrbeli za jezikovno plat slovarja.

6. naloga:

- ✓ **O bralcih, ki jim je slovar posebej namenjen.**
- O značilnostih besedilne vrste, v katero spada slovar.
- ✓ **O pestrosti in živosti jezika, ki so ga uporabili pisci.**
- O podobnih slovarjih drugje po svetu.
- O tem, v katero besedilno vrsto uvrščamo slovar.
- ✓ **O tem, kako je slovar zgrajen in kaj vse je vanj vključeno.**
- O dosedanjem življenju in delu avtorjev slovarja.
- ✓ **O natančnosti in ustreznosti piscev pri izbiri besed/vsebine.**
- ✓ **O slikovnem gradivu, ki spremlja besedilo.**

7. naloga:

Po smislu, npr. dva poklica od:

novinarjem/učiteljem športa/trenerjem/smučarskim učiteljem

8. naloga:

Trditev	Podatek, ki trditev potrjuje.
Slovar je namenjen širokemu krogu bralcev.	Uporabljajo ga lahko strokovnjaki, športniki, študenti, ljubiteljski smučarji, novinarji.
Tako obsežnega slovarja smučarskih izrazov nimajo nikjer drugje.	To ni le prvi športni slovar v Sloveniji, temveč tudi najobsežnejši slovar s področja smučanja na svetu.

Avtorji so vanj vključili vse izraze, ki so povezani s smučanjem.	Bralec v slovarju najde vse izraze, povezane s smučanjem, tehniko smučanja in smučarsko opremo.
V njem je veliko slikovnega gradiva.	V njem je več kot 150 fotografij, slik in skic.

9. naloga:

a) v angleščini/angleškem jeziku

v nemščini/nemškem jeziku

b) *Po smislu, npr.:*

Poleg slovenskih izrazov so navedeni tudi tuji izrazi zato, ker je to edini tak slovar na svetu in ga uporabljajo tudi strokovnjaki, smučarji, trenerji drugih držav/v pomoč je tudi strokovnjakom, smučarjem, trenerjem, ki ne razumejo slovenščine.

10. naloga:

Pomembno!

- **Razlagalni slovar** je slovar, v katerem **so opisani izrazi s področja smučanja in navedene njegove značilnosti.**
- **Informativno-normativni slovar** je slovar, v katerem **so opisani izrazi resnični in objektivni in se nanašajo na določeno normo, pravilo.**

(Prepiši v zvezek.)

11. naloga:

3 karikatura

(risba z zelo poudarjenimi značilnimi potezami, lastnostmi upodobljene osebe oz. prikazanega dogodka)

1 nacionalen

(tak, ki se nanaša na državo, državen)

4 biatlon

(tekmovanje v smučarskem teku in streljanju s puško)

5 skica

(risba, slika, ki je narisana le z najpotrebnejšimi črtami, potezami)

12. naloga:

a) strokovni izraz – **termin**

razporejeni – **razvrščeni**

b) fotografij/fotografije

slika/slik

skice/skic

karikatura

13. naloga:

a) Besedi sta sopomenki/protipomenki/**podpomenka in nadpomenka**/nadpomenka in podpomenka.

b) *Na primer, dve besedi od:*

Besedna družina

- besede smučarski: **smučarji, smučanje/smučanja/smučanjem, smuči, smučišču**
- besede športni: **športniki, športov/športa/športih/športom**

14. naloga:

a) *Po smislu, npr.:*

Predstavil je objektivne podatke/**svoje mnenje o slovarju**, saj **je v povedih uporabil besede zanimiv, sprejemljiv, je zagotovo dosežen.**

b)

A Trditve ni utemeljil.

B Trditve je utemeljil z mnenjem drugih znanih ljudi.

C Trditve je utemeljil s stvarnimi podatki o slovarju.

Č Trditve je utemeljil z rezultati ankete med bralci.

15. naloga:

a)

	Mnenje pisca	Utemeljitev mnenja
ponazarjalno gradivo	To gradivo pritegne bralca.	Je precej raznovrstno.
skice učitelja smučanja Roberta Kumpa	Skice nas osupnejo.	So jasne in poudarjajo, da so nekatere smučarske prvine v rabi še danes.
stripovska karikatura Mikija Mustra	Nas prijetno preseneti stripovska karikatura s področja varnosti na smučišču.	V leksikonih po navadi ni prostora za humor.
skice, ki so narisane prav za ta slovar	Skice so slabost/ena od slabosti po oblikovni strani.	Skice so precej amatersko izdelane.
razporeditev slik	Ogled bralca ponekod malo zbega.	Slike niso vedno na pravem mestu.

b) Mnenje pisca je na splošno **pozitivno**/negativno. pritegne

c) *Npr.:* Te besede so subjektivne, saj je pisec z njimi pojasnil/izrazil svoje mnenje o likovnem gradivu.

16. naloga:

Po smislu, npr.:

- Dobra lastnost slovarja: **Namenjen je prav vsakomur, ki ga smučanje zanima.**
Utemeljitev: **Slovar lahko uporabljajo strokovnjaki, športniki, študenti, ljubitelji smučanja, novinarji, mladi navdušenci.**
- Slabost slovarja: **Avtorji so v slovar uvrstili tudi splošne izraze, npr. bronasta medalja.**
Utemeljitev: **S temi izrazi, ki jih poznajo tudi drugi športi, ni ostal le smučarski slovar, ampak prehaja v širši športni leksikon.**

17. naloga:

Po smislu, npr.: Pisec besedila ni ovrednotil avtorjev, saj je ocenjeval le delo, ki so ga napisali.

18. naloga:

a) Besedilo Kdor se je, ta žanje je:

A obnova knjige/priповed o prebrani knjigi/**ocena knjige**/reklama za knjigo.

B **javno**/zasebno.

C umetnostno/**neumetnostno**.

Č objektivno/**subjektivno**.

b) Na primer:

- Sporočevalec je izrazil svoje mnenje o slovarju./Sporočevalec je podal svojo oceno o Slovenskem smučarskem slovarju.
- Besedilo je namenjen javnosti, saj je bilo objavljeno na spletnih straneh.
- Besedilo ima praktičen namen, saj iz njega izvemo veliko novih podatkov/marsikaj zanimivega o slovarju/saj v njem ni uporabljenih slogovno zaznamovanih besed, premege govora.
- Iz besedila izvemo, kakšno je mnenje avtorja o slovarju/tudi piščevo mnenje o slovarju./Avtor pove dobre in slabe strani slovarja.

19. naloga:

V televizijski oddaji *Knjiga mene briga*.

DA NE

V radijski oddaji *Poslovna priložnost*.

DA NE

Na spletni strani založbe Mladinska knjiga.

DA NE

Na spletni strani Narodne in univerzitetne knjižnice.

DA NE

V časopisu Delo v prilogi *Književni listi*.

DA NE

V reviji PIL.

DA NE

V delovnem zvezku za slovenščino.

DA NE

V reviji o dobrih knjigah z naslovom *Bukla*.

DA NE

20. naloga: Tukaj so vaše rešitve različne, načeloma pa velja, da naj bi ocena knjige vsebovala tako prednosti kot slabosti knjige. Če želiš, mi lahko odgovor pošlješ na elektronski naslov, da ga pregledam.

Uf, tole je bilo pa naporno. Predlagam, da vstaneš, se pretegneš in greš po barvice, flomastre ali barvna pisala (če jih imaš na dosegu roke, naredi vsaj majhen sprehod po stanovanju).

V samostojnem delovnem zvezku na str. 48 in 49 **preberi** besedilo, v katerem je na kratek način zapisano, **kaj je značilno za oceno knjige**. **Podčrtaj** najpomembnejše, **zapri** delovni zvezek in **preveri, koliko od prebranega si si zapomnil/zapomnila**.

Zdaj pa pridejo na vrsto barvice ipd. Ponovno odpri samostojni delovni zvezek. Značilnosti ocene knjige prikaži v obliki **miselnega vzorca**. Ne bodi pozoren/pozorna le na vsebino, ampak se potruji (tudi če likovna umetnost ni med tvojimi najljubšimi predmeti), da bo tvoj izdelek **čim lepši**. Narišeš ga lahko v zvezek ali na bel list papirja. Če želiš, ga lahko fotografiraš in mi po elektronski pošti pošlješ fotografijo. Če bom prejela vsaj dve, bomo naslednjo uro glasovali, kateri izdelek je najlepši (seveda pa mora biti tudi vsebinsko pravilen).

Pri naslednji uri boste sami pisali oceno/kritiko. Lahko boste ocenjevali knjige, filme, predstave, glasbene uspešnice, dokumentarne oddaje (v poštev pridejo tudi tiste, ki si jih doma ogledate pri učenju drugih predmetov). Premisli, kaj boš ocenjeval/ocenjevala, za idejami lahko pobrskaš po spletu, med knjigami, ki jih imaš doma, si ogledaš zanimivo oddajo ..., da bo delo jutri šlo čim lažje (in čim hitreje).

Ča najbolj pridne

Dodatni nalogi (prostovoljni):

- SDZ, str. 50, nal. 23
- SDZ, str. 51, nal. 24

Ča ponavljanje snovi

Dodatna naloga (prostovoljna):

- SDZ, str. 49, nal. 22

V pomoč: [krajšave](#), [velika začetnica](#), ločila (gl. SDZ, 1. enota, str. 20-27)